Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het decreet van 3 mei 2019 houdende de havenkapiteinsdienst.**
- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

De doelstelling van het decreet tot wijziging van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het decreet van 3 mei 2019 houdende de havenkapiteinsdienst is drieledig.

Het Havendecreet wordt in lijn gebracht met Verordening (EU) 2017/352 van het Europees Parlement en de Raad van 15 februari 2017 tot vaststelling van een kader voor het verrichten van havendiensten en gemeenschappelijke regels inzake de financiële transparantie van havens;

Verder worden een aantal verouderde decretale bepalingen geschrapt, vereenvoudigd of aangepast aan de huidige praktijk en het huidige havenbeleid;

Tenslotte wordt de relatie tussen de bepalingen van het Havendecreet en de Algemene Groepsvrijstellingsverordening verduidelijkt.

Het op 18 juni 2021 door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde voorontwerp van decreet werd voor advies voorgelegd aan de Mobiliteitsraad van Vlaanderen en de Vlaamse Toezichtscommissie voor de Verwerking van Persoonsgegevens. Een aangepast voorontwerp van decreet wordt nu voor een tweede principiële goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsveld 'Waterinfrastructuur en beleid' en kadert binnen operationele doelstelling 3.4 van de beleidsnota Mobiliteit en Openbare Werken 2019 - 2024 waar het volgende is opgenomen:

'*Het Havendecreet zal geëvalueerd worden om beter in te spelen op de toekomstige uitdagingen en om na te gaan welke bestuurlijke vereenvoudigingen doorgevoerd kunnen worden. Hierbij zullen ook de nodige aanpassingen gedaan worden in het kader van Europese regelgeving, zoals de Europese Havenverordening en de Europese Groepsvrijstellingsverordening (GBER).*'

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1. Eerste principiële goedkeuring

De Vlaamse Regering verleende op 18 juni 2021 haar eerste principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het decreet van 3 mei 2019 houdende de havenkapiteinsdienst (VR 2021 1806 DOC. 0686/1BIS,

2. Advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (hierna: MORA)

De MORA heeft advies gegeven op 16 juli 2021.

Hierna wordt dieper ingegaan op de bemerkingen in het MORA-advies.

Financiering voor gezamenlijke projecten

De voorgestelde wijziging van het Havendecreet voorziet in art. 20 dat de Vlaamse regering en de havenbedrijven gezamenlijke initiatieven kunnen ontwikkelen binnen beleidsthema's waar de strategische doelstellingen van de Vlaamse overheid en de havenbedrijven elkaar kunnen versterken.
Recent heeft de Vlaamse regering een Vlaamse havenstrategie opgemaakt die de missie van de Vlaamse overheid omtrent de Vlaamse havens vastlegt. Ze legt de doelstellingen vast om de uitdagingen aan te gaan omtrent het versterken van de concurrentiepositie, het verhogen van de toegevoegde waarde en het realiseren van duurzame groei.
Deze uitdagingen zullen omgezet worden in concrete samenwerkingsprojecten tussen de Vlaamse overheid en de havens. Een aantal van deze projecten zullen zeker het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken overstijgen.
De MORA stelt voor om een passage toe te voegen aan de voorliggende tekst die toelaat dat de Vlaamse regering beleidsdomeinoverschrijdend medefinanciering kan voorzien voor de nieuwe uitdagingen zoals onder meer opgenomen in de koepelovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en de Vlaamse havens en de individuele overeenkomsten tussen de Vlaamse overheid en een individuele haven. We denken hierbij niet limitatief aan gemeenschappelijke initiatieven in het kader van klimaatadaptatie of mitigatie, de realisatie van walstroomvoorzieningen, de digitale ontsluiting, etc.
De MORA stelt concreet voor om volgende zin toe te voegen: *'De Vlaamse regering is ertoe gemachtigd om in dit kader financiering te voorzien voor het gedeelte van de gemeenschappelijke actie die onder haar bevoegdheid ressorteert.'*

In het MORA advies wordt al aangegeven dat de havenstrategie verder strekt dan het beleidsdomein mobiliteit en openbare werken. Er zijn duidelijk ook raakvlakken met andere beleidsdomeinen. Tegelijk wordt ook gewezen op het feit dat zal ingezet worden op samenwerkingsprojecten.
In de koepelovereenkomst waar de MORA naar verwijst, is als basisprincipe opgenomen dat elke partij, elk vanuit hun kerntaken, financiële verantwoordelijkheid neemt voor projecten die een gezamenlijk belang uitdrukken, bij voorkeur zonder transfer van middelen en dat de partijen hierbij alle mogelijke financieringsmechanismen onderzoeken. De toevoeging van deze bepaling doet op zich geen afbreuk aan de toepassing van dit basisprincipe. Aan het voorstel van de MORA wordt nog toegevoegd dat de financiering kan worden voorzien binnen de perken van de begroting.

Snelle en efficiënte procedure aanpassing havenverkeersverordening

De havenbesturen ervaren de nood om te kunnen beschikken over een snelle en efficiënte vaststellings- en herzieningsprocedure van de havenverkeersverordening. Om operationele redenen is het belangrijk dat de havenverkeersverordening op een redelijke termijn kan aangepast worden aan snel evoluerende havenverkeersrealiteiten.
De MORA ondersteunt de vraag van de havens om over een snelle wijzigingsprocedures te beschikken. De Raad adviseert dat de Vlaamse regering over dit topic opnieuw in gesprek gaat met de havenbesturen. Samen kan dan een procedure uitgewerkt worden voor een, voor beide partijen, realistische en haalbare aanpak. In deze procedure moet voldoende tijd voorzien worden voor overleg met en advies van alle betrokken stakeholders.

Een gelijkaardige vraag is gesteld door de MORA in het advies dat zij afleverde op 29 januari 2021 met betrekking tot het voorontwerp van Scheepvaardecreet. In de nota aan de Vlaamse Regering die is voorgelegd voor tweede principiële goedkeuring van het Scheepvaartdecreet (VR 2021 0204 DOC.0369/1BIS) is duidelijk opgenomen hoe de Vlaamse Regering hiermee wenst om te gaan:

'*De MORA pleit ervoor dat in het decreet een kortere wijzigingsprocedure voor de havenverkeersverordeningen wordt opgenomen, analoog met deze voor de havenpolitieverordeningen. Omwille van de rechtszekerheid zou het aangewezen zijn om de toekomstige noodzakelijke aanpassingen aan een havenverkeersverordening snel te kunnen doorvoeren. De eerste havenverkeersverordening, met name voor de haven van Antwerpen, werd inmiddels definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De ervaring die de betrokken diensten hebben opgedaan, zal ervoor zorgen dat de vaststelling van verordeningen voor de andere zeehavens, en eventuele toekomstige wijzigingen van de verordeningen sneller zullen kunnen verlopen. Dit is des te meer het geval omdat bij de opmaak van de havenverkeersverordening voor de haven van Antwerpen alle Vlaamse havens zijn betrokken. Om aan de bekommernis van de MORA tegemoet te komen, wordt een indicatieve goedkeuringstermijn toegevoegd zonder dat daar een sanctie aan verbonden wordt. Men dient zich te realiseren dat er een niet onbelangrijk verschil is tussen de havenpolitieverordening en de havenverkeersverordening. De ene wordt aangenomen door het havenbedrijf, de tweede door de Vlaamse Regering. De wijzigingsprocedure van beide verordeningen is derhalve hoe dan ook niet vergelijkbaar. Anders dan een door een havenbedrijf politieverordening kan een havenverkeersverordening m.a.w. nooit stilzwijgend in werking treden*.'

Over deze vraag is dus in 2021 reeds formeel een standpunt ingenomen door de Vlaamse Regering in het nog lopende proces voor de goedkeuring van het Scheepvaardecreet.

Belang raadpleging en overleg onderstrepen

Om de toepassing van de verordening mogelijk te maken voorziet het voorontwerp van decreet om in het Havendecreet (art. 9) op te nemen dat de havenbedrijven de raadpleging van havengebruikers en andere belanghebbenden organiseren conform art. 15 van verordening 2017/352

en dus de keuze aan de havenbedrijven te laten hoe de vereiste raadplegingen worden georganiseerd.
Voor de MORA is raadpleging en overleg tussen havenbeheerders en stakeholders een essentieel element voor een performant havenbeleid en de Raad onderschrijft dan ook de raadplegingsvereiste zoals bepaald in de Verordening.
De Raad stelt vast dat er door alle havens geïnvesteerd wordt in regelmatig overleg tussen havenbedrijven en stakeholders. Ook binnen de MORA vindt een permanent overleg plaats tussen de maatschappelijke stakeholders en de havenbeheerders over Vlaamse regelgeving
De MORA vindt het belangrijk dat de raadpleging en het overleg met havengebruikers en lokale stakeholders een essentiële plaats krijgt in het havenbeleid. Daarom vraagt de MORA om in de Memorie van Toelichting van het Havendecreet het belang van een gedegen en gecontinueerd overleg extra te onderlijnen.

In de Memorie van Toelichting zullen de nodig aanpassingen gebeuren om dit aspect nog duidelijker in de verf te zetten.

Wijzigen besluit van 14 maart 2007

In zijn advies van 6 april 20214 vroeg de Mobiliteitsraad om samen met de havens na te gaan welke de meest aangewezen procedure is om de Vlaamse financiering voor dergelijke projecten te begeleiden. De MORA is uiteraard bereid om hierover zijn rol als overlegorgaan voor het maatschappelijk middenveld op te nemen. Daarnaast vroeg de Raad om het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2007 betreffende de voorwaarden voor en de procedures tot toekenning, wijziging en intrekking van projectgebonden subsidies en medefinanciering aan de havenbedrijven, alsmede betreffende de subsidie- en medefinancieringspercentages te wijzigen zodat het adviseren van de individuele subsidie- en medefinancieringsprojecten niet meer aan de Mobiliteitsraad als opdracht toebedeeld wordt.

Aangezien dit een uitvoeringsbesluit van het Havendecreet is, wil de MORA in dit advies zijn vraag herhalen om in overleg met de havens tot een nieuwe procedure te komen en het besluit van de Vlaamse regering aan te passen aan deze nieuwe procedure.

Het advies van de MORA geeft geen aanleiding tot aanpassing van het voorliggende principieel goedgekeurde voorontwerp van decreet. De vraag om het besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2007 door te lichten en te wijzigen, wordt verder opgenomen in een afzonderlijk regelgevend initiatief in 2022.

3. Advies Vlaamse Toezichtscommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (hierna: VTC)

De VTC heeft advies nr. 2021/51 gegeven op 20 juli 2021.

De VTC merkt op dat de verwerking van persoonsgegevens slechts een klein deel uitmaakt van de decreetwijziging. Toch behelst de verwerking van persoonsgegevens door de IBH mogelijks persoonsgegevens van bijzonder gevoelige aard, waardoor de verwerking van persoonsgegevens in het decreet beter geduid dient te worden.

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de correcte rechtvaardigingsgrond aangeven op basis waarvan de verwerkingen van persoonsgegevens kunnen plaatsvinden, eventueel in de Memorie van Toelichting;
- de categorieën van betrokkenen te verduidelijken;
- de bewaartermijnen te specificeren;

- bepalingen op te nemen over de juistheid van persoonsgegevens;
- de vermeldingen over de rechten van betrokkenen en transparantiemaatregelen verder uitwerken;
- de afwijkingsregeling herwerken en de noodzaak en proportionaliteit ervan aantonen;

Correcte rechtvaardigingsgrond

De VTC stelt dat het de stellers van het ontwerp toekomt om erover te waken dat elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG en voor sommige verwerkingen in artikel 9 en eventueel in artikel 10 AVG. Noch het Ontwerp, noch de Memorie van Toelichting vermelden op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC is van oordeel dat hier de rechtvaardigingsgrond 'wettelijke verplichting' kan worden ingeroepen (artikel 6.1, c) van de AVG). De VTC beveelt aan deze rechtvaardigingsgrond toe te voegen aan het Ontwerp.

Het ontwerp wordt in die zin aangepast.

Minimale gegevensbewerking betrokkenen

De VTC leidt uit de lezing van artikel 21 van het ontwerp af dat, naast gegevens van de klager en de aangeklaagde (artikel 21, §5 Ontwerp) (cfr. luik 1), er ook persoonsgegevens zullen worden verwerkt van de volgende categorieën van betrokkenen: de leden van de IBH (de voorzitter, de gewestelijke havencommissaris en de tijdelijke bijzitters) (artikel 21, § 4); personen betrokken in de havenbedrijven, de aanbieders van havendiensten en de havengebruikers (artikel 21 §7 Ontwerp); en betrokken personen, getuigen en deskundigen ((artikel 21, §8 Ontwerp).

De VTC stelt vast dat het op basis van het Ontwerp niet geheel duidelijk welke categorieën van persoonsgegevens er van deze betrokkenen zullen worden verwerkt, en of de andere bepalingen m.b.t. verwerking van persoonsgegevens in het ontwerp ook van toepassing zullen zijn op de verwerking van persoonsgegevens van deze betrokkenen. De VTC beveelt daarom aan om de categorieën van deze betrokkenen en de verwerking van hun persoonsgegevens verder uit te werken, in lijn met de AVG.

De VTC geeft aan dat voor wat betreft personen betrokken in de havenbedrijven, de aanbieders van havendiensten en de havengebruikers (artikel 21, §8, derde lid van het ontwerp) en betrokken personen, getuigen en deskundigen (artikel 21, §8, vierde lid van het ontwerp) het niet voldoende duidelijk is welke categorieën van persoonsgegevens er kunnen worden verwerkt door de IBH. Artikel 21, §8 derde en vierde lid moet echter worden gelezen samen met artikel 21, §5, tweede lid van het ontwerp. De aard van de klacht zal namelijk bepalen welke categorieën van persoonsgegevens zullen worden verwerkt bij de behandeling van de klacht. Aangezien de VTC van oordeel is dat de aanduiding van de categorieën van te verwerken persoonsgegevens voldoende duidelijk is voor wat betreft de klager, is dit bijgevolg voldoende duidelijk voor de personen betrokken in de havenbedrijven, de aanbieders van havendiensten en de personen betrokken in de havenbedrijven, de aanbieders van havendiensten en de havengebruikers en betrokken personen, getuigen en deskundigen.
Wat betreft de zelfde opmerking voor de leden van de IBH worden de voorzitter en de lijst van tijdelijke bijzitters benoemd door de Vlaamse Regering. De vaste bijzitter, de gewestelijke havencommissaris is reeds benoemd door de Vlaamse Regering. Deze benoemingen worden bekendgemaakt in het Staatsblad. De IBH zal verder als verwerkingsverantwoordelijke de AVG implementeren met betrekking tot de verwerking van onder meer de persoonsgegevens van de leden (o.a. ledenbeheer opnemen in het verwerkingsregister en in de privacyverklaring).

De bewaartermijnen

Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Artikel 21, § 11, vierde alinea van het Ontwerp bepaalt dat, voor wat betreft de persoonsgegevens die het voorwerp uitmaken van de afwijkingsmogelijkheid, deze niet langer zullen worden bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. De VTC stelt dat deze bepaling louter een herneming is van de AVG, en het overschrijfverbod schendt en bijgevolg dient geschrapt te worden.

Wat de bewaartermijn van de klachtdossiers betreft, merkt de VTC op dat het secretariaat van de IBH de klachtdossiers zal bewaren "gedurende ten minste vijf jaar" (artikel 21, §13 van het Ontwerp). Daarnaast bepaalt artikel 21, §14 van het Ontwerp dat de Vlaamse Regering de bewaring van dossiers nader kan regelen. Het moet evenwel duidelijk zijn voor betrokkenen wat de maximale bewaartermijn voor deze persoonsgegevens uiteindelijk zal zijn en hoelang het secretariaat de persoonsgegevens precies zal kunnen bewaren. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijnen (artikel 21, §11 en §13 van het Ontwerp) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

Een onderscheid moet worden gemaakt tussen de bewaartermijn voor de klachtdossiers als dusdanig en deze voor de persoonsgegevens die in dossiers zouden voorkomen.

Aangezien overtredingen van verordening (EU) 2017/352 strafrechtelijk kunnen worden bestraft, en de dossiers eveneens aanleiding kunnen geven tot verdere burgerrechtelijke of administratiefrechtelijke rechtsprocedures, is de bewaring van de klachtdossiers als dusdanig zeker nuttig. De in het ontwerp voorziene termijn van vijf jaar vormt slechts een minimum, waarmee bij de vaststelling van de concrete bewaartermijn rekening zou moeten worden gehouden.

Dat de persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, geldt hoe dan ook reeds op grond van de AVG. Deze bepaling kan bijgevolg, zoals de VTC suggereert, in het ontworpen artikel 25bis, §11, zesde lid, in feite worden geschrapt.

Ofschoon de AVG niet verplicht om een maximale bewaartermijn voor persoonsgegevens in de regelgeving in te schrijven, lijken zowel de Raad van State, afdeling wetgeving (zie bijvoorbeeld advies 68.840/VR, nr. 29.2), als de VTC van mening dat dit toch noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting of voor de vervulling van een taak van algemeen belang of in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag.

Het is aangewezen om, in het licht van de regel dat de gegevens niet langer dan noodzakelijk mogen worden bewaard, de bewaartermijn te bepalen in functie van de stand en de finale uitkomst van het onderzoek. In de praktijk zullen persoonsgegevens worden bijgehouden:
- tot op het ogenblik dat de IBH het onderzoek definitief zonder gevolg afsluit,
- ingeval de IBH een beslissing neemt tot onontvankelijkheid of tot ongegrondheid van de klacht: totdat de beroepstermijn bedoeld in artikel 25bis, §10, eerste lid, van het ontwerp is afgelopen zonder dat een beroep werd ingesteld,
- ingeval de IBH een beslissing neemt tot gegrondheid van de klacht, waartegen geen beroep werd ingesteld: tot 10 jaar na de kennisgeving van de eindbeslissing van de IBH,
- ingeval tegen een beslissing van de IBH een beroep wordt ingesteld: tot 10 jaar na de betekening van het eindarrest van het Marktenhof, desgevallend na cassatie en verwijzing.

Bijgevolg wordt voorgesteld om de maximale bewaartermijn voor persoonsgegevens vast te leggen op tien jaar na de betekening van het eindarrest van het Marktenhof, desgevallend na cassatie en verwijzing. Het ontwerp wordt in die zin aangepast.

Juistheid van persoonsgegevens

Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5.1, d), AVG). Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan om die op te nemen, eventueel door te verwijzen bestaande regelingen.

In haar advies beveelt de VTC aan om in het ontwerp bepalingen op te nemen die expliciteren dat de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkenen moet informeren over haar rechten, zoals bepaald in artikel 12 AVG. In luik 7 haalt zij hierbij aan dat de verwerkte persoonsgegevens juist moeten zijn en zo nodig gecorrigeerd moeten worden.
De IBH zal overeenkomstig de bepalingen van artikel 12 e.v. van de AVG de betreffende informatie via privacyverklaring en informatieclausules aan de betrokkene bezorgen. Deze verplichting is reeds duidelijk opgenomen in de artikelen van de AVG en het is daarom niet aangewezen om dit nogmaals op te nemen in het ontwerp. Regelgeving is daarenboven niet het meest geschikte middel om op begrijpbare, transparante en duidelijke wijze de betrokkene op de hoogte te brengen van zijn rechten. Ook met betrekking tot de juistheid van de te verwerken persoonsgegevens is dit reeds opgenomen als vereiste in de AVG en dringt bijgevolg de noodzaak niet op om dit te herhalen.

Rechten van betrokkenen en transparantie

De VTC neemt er akte van dat het Ontwerp in artikel 21, §11, 4de lid, afwijkingen op de AVG-rechten voorziet. Dit artikel is geschreven op basis van een standaardbepaling die met het AVG decreet werd opgenomen in diverse Vlaamse regelgeving na de inwerkingtreding van de AVG en in die bepaling wordt onder meer het volgende gesteld:

"*Met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h), van de algemene verordening gegevensbescherming kan de IBH beslissen om de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het vijfde tot en met het dertiende lid.*"

De federale Gegevensbeschermingsautoriteit bekritiseerde al de formulering waarbij de rechten van de betrokkene"niet worden toegepast" (hier "niet toe te passen"), terwijl enkel een beperking van de reikwijdte mogelijk is volgens de AVG. De VTC sluit zich aan bij deze opmerking en verwijst naar het volledige advies van de Autoriteit.

Op basis van de lezing van artikel 23 AVG en van de bijhorende overweging 73 van de AVG, is de VTC van oordeel dat om gebruik te kunnen maken van deze afwijkingsmogelijkheid, moet worden aangetoond dat de beperking de wezenlijke inhoud van de grondrechten en fundamentele vrijheden onverlet laat en dat de beperking in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel is. De Memorie van Toelichting bepaalt dat deze afwijkingsregeling gelijklopend is met de regelingen die zijn opgenomen in de overige Vlaamse decreten die taken aan toezicht-, inspectie- of auditdiensten opdragen, en die rekening houden met de opmerkingen en suggesties hierover van de gegevensbeschermingsautoriteit, de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens en de Raad van State. Het is echter moeilijk voor de VTC om deze stelling in concreto na te gaan. De VTC merkt enkel op dat er noch in de Nota aan de Vlaamse Regering, noch in de Memorie van Toelichting een duidelijke motivatie is terug te vinden om van de afwijkingsmogelijkheid gebruik te maken in het kader van het Ontwerp. De VTC beveelt daarom aan om in de tekst van het Ontwerp of in de Memorie van Toelichting een goede motivering toe te voegen m.b.t. de afwijkingsregeling, bij gebreke waaraan de afwijkingsregeling niet conform de AVG is.

De VTC neemt er akte van dat het Ontwerp beperkingen op de AVG-rechten invoert. In artikel 21, §11, derde lid en volgende van het Ontwerp wordt verwezen naar de artikelen 23.1, e) en h) AVG, die

voorschrijven dat beperkingen op de rechten en verplichtingen zoals bedoeld in artikelen 12 tem 22 AVG mogelijk zijn onder bepaalde voorwaarden.
De beperkingen van de rechten zijn mogelijk voor zover ze worden beperkt door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of verwerker van toepassing zijn en op voorwaarde dat de beperkingen de wezenlijke inhoud van de grondrechten en fundamentele vrijheden onverlet laten en in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel is ter waarborging van, onder andere:

- een belangrijk economisch of financieel belang van de Unie of van een lidstaat (artikel 23.1, e) AVG);
- een taak op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving die verband houdt, al is het incidenteel, met de uitoefening van het openbaar gezag (artikel 23.1, h) AVG).

De VTC benadrukt dat het Ontwerp effectief moet verbandhouden met belangrijke doelstellingen van economisch of financieel belang (punt e) – wat een beperkte betekenis heeft – en/of met de uitoefening van het openbaar gezag (punt h) – wat zeker niet voor elke overheidsdienst/functie het geval is.

Noch in het Ontwerp, noch In de Memorie van Toelichting worden de randvoorwaarden besproken of aangeduid opdat de IBH gebruik kan maken van de afwijkingsmogelijkheid. De VTC beveelt aan dat de stellers de afwijkingsregeling herwerken in het Ontwerp indien ze er rechtmatig van wensen gebruik te maken, en ook de bijkomende maatregelen nemen zoals beschreven in artikel 23.2 van de AVG.

De mogelijkheid tot afwijking van de artikelen 12 tot en met 22 van de AVG, zoals geboden door het ontworpen artikel 25bis, §11, vierde lid en volgende is wel degelijk nodig. De motivatie voor deze afwijking zal verder worden uitgewerkt in de Memorie van Toelichting.

Het advies van de VTC geeft dus aanleiding tot aanpassing van het principieel goedgekeurde decreet. De concrete aanpassingen worden verder toegelicht en besproken onder het luik inhoud.

2. INHOUD

Hieronder worden enkel de correcties en wijzigingen van het voorontwerp, zoals principieel goedgekeurd, toegelicht. Voor de volledige artikelsgewijze bespreking wordt verwezen naar de bijgevoegde memorie van toelichting.

Het advies van de MORA heeft aanleiding gegeven tot volgende aanpassing van het voorontwerp van decreet. Artikel 20 van het voorontwerp wordt aangepast. Het aangepaste artikel luidt als volgt:

'Art. 20. Artikel 25 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 1 februari 2008, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 25. §1. De Vlaamse regering en de havenbedrijven kunnen samen initiatieven ontwikkelen binnen beleidsthema's waar de strategische doelstellingen van het Vlaamse Gewest en de havenbedrijven elkaar kunnen versterken.

§2. De Vlaamse regering is ertoe gemachtigd om in dit kader binnen de perken van de begroting financiering te voorzien voor het gedeelte van de gemeenschappelijke actie die onder haar bevoegdheid ressorteert." '

Het advies van de VTC aanleiding gegeven tot aanpassing van het voorontwerp van decreet. In het nieuwe artikel 25bis dat wordt ingevoegd door artikel 21 van het voorontwerp van decreet worden volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Paragraaf 11, derde lid wordt vervangen door volgende tekst:

  'In het kader van de toepassing van dit artikel worden persoonsgegevens verwerkt inzake een wettelijke verplichting, vermeld in artikel 6, 1, c) van de algemene verordening gegevensbescherming, met als doel de toepassing en de handhaving van verordening (EU) 2017/352 en de uitvoering van de taken die door dit decreet aan de IBH worden toegewezen.'

- In paragraaf 11, vierde lid, wordt 'dertiende lid' vervangen door 'twaalfde lid'.

- paragraaf 11, zesde lid ('De persoonsgegevens, vermeld in het vierde lid, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.') wordt geschrapt.

- In paragraaf 13, eerste lid wordt volgende zin toegevoegd:

  'De persoonsgegevens kunnen bewaard worden tot maximaal tien jaar na de betekening van het eindarrest van het Marktenhof, desgevallend na cassatie en verwijzing.'

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De modaliteiten voor de oprichting van de IBH moeten nog verder uitgewerkt worden in een besluit van de Vlaamse Regering. Aan de goedkeuring van dit besluit van de Vlaamse Regering zal een budgettaire impact verbonden zijn die afhankelijk zal zijn van de gekozen modaliteiten voor de vergoeding van de voorzitter en bijzitters en het aantal klachten dat moet worden behandeld.

De vergoeding zal voldoende moeten zijn om de juiste experten aan te kunnen trekken in de pool van bijzitters die een kwalitatieve beoordeling van een klacht moet mogelijk maken. Voor de vergoeding zullen meerdere opties moeten worden bekeken. Het zou kunnen gaan om een vaste vergoeding, een vergoeding per geleverde prestatie of een combinatie van voorgaande.

Gelet op het feit dat het hier gaat over de behandeling van inbreuken ten aanzien van een Europese verordening die nog niet zo lang van toepassing is en gelet op het feit dat de bevoegde instanties in andere lidstaten ook pas vrij recent zijn aangeduid of opgericht, is het momenteel heel moeilijk om een inschatting te maken van een het aantal te behandelen klachten. Dit zal uit de praktijk moeten blijken.

B. ESR-TOETS

/

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Over het voorontwerp van decreet wordt advies ingewonnen bij de afdeling wetgeving van de Raad van State.

Na verwerking van het advies van de Raad van State wordt een ontwerp van decreet voorgelegd voor definitieve goedkeuring aan de Vlaamse Regering en voor behandeling aan het Vlaams Parlement overgemaakt.

Na goedkeuring door het Vlaamse Parlement volgt bekrachtiging en publicatie in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het decreet van 3 mei 2019 houdende de havenkapiteinsdienst en de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- Het voorontwerp van decreet
- De memorie van toelichting
- Het advies van de MORA
- Het advies van de VTC